

Psicologia i sociologia Sèrie 1

**SOLUCIONS,
CRITERIS DE CORRECCIÓ
I PUNTUACIÓ**

Instruccions

La prova consta de dues parts.

- **PRIMERA PART:** Comentari d'un text.
- **SEGONA PART:** Trieu i resoleu TRES de les cinc qüestions que es proposen. Indiqueu clarament quines heu escollit. Només es puntuaran les tres qüestions que trieu.

PRIMERA PART

Comentari de text. Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

Per tal de poder entendre les adquisicions que els nens poden fer al llarg dels anys de l'etapa d'educació infantil, convé definir com considerem el procés d'aprenentatge en els infants i també les relacions que podem assenyalar entre l'aprenentatge i el desenvolupament. En aquestes edats, i sobretot a l'etapa de parvulari, s'ha considerat moltes vegades que els nens no poden aprendre si no han desenvolupat prèviament unes característiques que es consideren imprescindibles. Un dels exemples més clars i coneguts a les escoles és, el que s'ha dit molts cops, que als infants de quatre o cinc anys no se'ls pot ensenyar els nombres perquè encara no tenen la noció o el concepte de nombre correctament establerts. [...] són necessaris una sèrie d'aprenentatges en relació amb situacions de comptar, un recordatori de la sèrie numèrica, una experiència d'haver-se trobat amb coses que es poden comptar i coses que no es poden comptar, etc., perquè l'infant pugui arribar a conceptualitzar la noció de nombre com a inclusiu de tots els altres (el cinc inclou el quatre, el tres, el dos i l'u) i independent de qüestions perceptives (la disposició espacial dels objectes no influeix en la quantitat). [...] Des d'aquesta perspectiva, s'entén que la maduració tota sola no seria capaç de produir les funcions psicològiques pròpies dels éssers humans i que és l'aprenentatge en interacció amb les altres persones el que ens dóna possibilitats d'avançar en el nostre desenvolupament psicològic. [...] i des d'aquesta perspectiva, en què ens situem, entenem que el desenvolupament no es crea del no-res, sinó que és una construcció sobre la base de desenvolupament que ja existeix prèviament, entenent que és una construcció que exigeix la implicació tant de la criatura com dels qui hi interaccionen i que es tracta de processos modulats pel context cultural en què es viu.

Eulàlia BASSEDAS, Teresa HUGUET i Isabel SOLÉ. *Aprendre i ensenyar a l'educació infantil*.
Barcelona: Graó, 2008

1. Indiqueu a quin corrent psicològic pertany el text.

[1 punt]

Constructivisme.

2. Esmenteu, com a mínim, dos autors rellevants d'aquest corrent psicològic.

[1 punt]

Vigotski, Bruner, Piaget, Ausubel.

3. Anomeneu, com a mínim, dos conceptes o principis d'aquest corrent psicològic que figurin en el text.

[1 punt]

Aprenentatge, desenvolupament, experiència, construcció, interacció, processos.

4. Indiqueu a quina posició epistemològica s'oposa totalment aquest corrent de la psicologia. Raoneu breument la resposta.

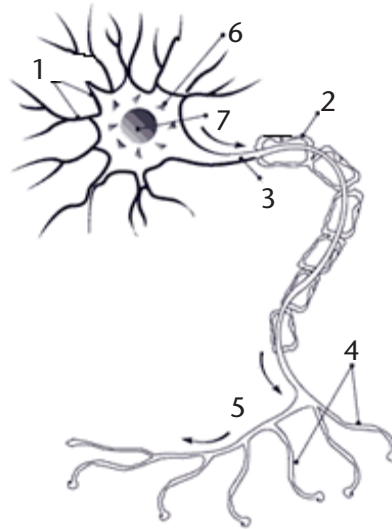
[1 punt]

S'oposa a l'objectivisme, que defensa el coneixement com a representació directa de la realitat i de la reactivitat dels organismes davant del medi.

SEGONA PART

De les cinc qüestions que trobareu a continuació, escolliu-ne TRES.

1. El sistema nerviós vetlla pel bon funcionament de la nostra conducta. La imatge següent mostra una neurona, la cèl·lula pròpia del sistema nerviós central. Completeu la taula amb els noms de cadascuna de les seves parts (1, 2, 3, 4, 6, 7) i del procés que s'hi observa (5).
[2 punts]

	<i>Nom</i>
1	Dendrites
2	Beina de mielina
3	Axó
4	Terminacions axòniques
5	Direcció de l'impuls o Impuls nerviós
6	Cos cel·lular
7	Nucli

Adjudiqueu 0,3 punts per cada part i 0,2 punts pel procés.

2. Relacioneu cada autor de la columna de l'esquerra amb la teoria o el corrent psicològic corresponent de la columna de la dreta. Escriviu, en les caselles que hi ha a continuació de la taula, la lletra que correspon a cada número.

[2 punts]

1. Bandura	a) Condicionament operant
2. Skinner	b) Aprenentatge per descobriment
3. Watson	c) Aprenentatge significatiu
4. Vigotski	d) Gestaltisme
5. Rogers	e) Aprenentatge per observació
6. Ausubel	f) Psicoanàlisi
7. Piaget	g) Teoria de la zona de desenvolupament pròxim
8. Wertheimer	h) Psicologia humanista
9. Bruner	i) Cognitivisme
10. Freud	j) Condicionament clàssic

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

Cada resposta correcta es valorarà amb 0,2 punts.

3. Responen a les qüestions següents:

[2 punts]

a) Anomeneu dues lleis de la psicologia de la Gestalt.

Llei de figura i fons, llei de la pregnància o de la bona forma, llei de la semblança, llei de la continuïtat, llei de la proximitat, llei del tancament.

b) Esmenteu dos òrgans o glàndules del sistema endocrí.

Hipotàlem, hipòfisi o glàndula pituïtària, tiroide o glàndula tiroide, paratiroides o glàndules paratiroides, pàncrees, glàndules suprarenals, ovaris, testicles.

c) Anomeneu dos components o fases del procés perceptiu.

Estímul (*input* sensorial), processament perceptiu o representació, resposta perceptiva (*output*).

d) Indiqueu dos tipus de necessitats segons Maslow.

Necessitats d'autorealització, necessitats d'estima, necessitats de filiació, necessitats de seguretat, necessitats bàsiques.

e) Esmenteu dues etapes del cicle vital.

Infància, adolescència, adultesa, vellesa.

Cada resposta correcta es valorarà amb 0,4 punts.

4. Relacioneu els principals corrents sociològics clàssics (columna de l'esquerra) amb l'objecte d'estudi (columna del mig) i els autors representants (columna de la dreta) corresponents. Escriviu, en les caselles que hi ha a continuació de la taula, el número i la lletra apropiats a cada corrent.

[2 punts]

<i>Corrent sociològic</i>	<i>Objecte d'estudi</i>	<i>Autor o autors</i>
a) Positivisme	1. Experiència com a mitjà de coneixement	A. Max Weber
b) Materialisme	2. Fenòmens observables	B. Karl Marx, Friedrich Hegel, Ludwig Feuerbach
c) Empirisme	3. Raó com a font única de coneixement	C. Auguste Comte
d) Racionalisme	4. Matèria com a substància originària de tot	D. Émile Durkheim

a) **b)** **c)** **d)**

Cada resposta correcta es valorarà amb 0,25 punts.

5. Llegiu el text següent i, en la taula que hi ha a continuació, indiqueu DOS conflictes socials, DUES causes i DUES conseqüències.

[2 punts]

S'imagina algú un advocat defensor demanant al jutge que no arxivi el cas del seu client, sinó que el condemni? Això passa amb alguns nois que compareixen davant Emilio Calatayud. Mariano té vint anys i està en llibertat vigilada amb l'obligació d'assistir a classes de l'ESO pel robatori d'una motocicleta fa uns quants anys. Ara es guanya la vida com a pintor i l'informe de l'equip de rehabilitació és molt favorable. Després de robar la moto va cometre un altre delictes: forçar una cabina telefònica. Si el jutge arxiva aquest segon sumari (té pendent un judici per un delictes comès quan tenia més de divuit anys), Mariano complirà la primera sentència i res no l'obligarà a seguir els cursos de l'ESO. El seu advocat diu al jutge que no arxivi el cas perquè, abans que res, vol el millor per al jove. El jutge pregunta a Mariano com porta els estudis. «Bé, millor que abans, però encara haig d'aprendre molt», diu ell. El condemna a un any de llibertat vigilada amb treballs en tasques socioeducatives.

«El noi demanava a crits aquesta condemna», diu l'educadora de l'equip judicial, Caridad Ramos. Els nois no ho diuen amb paraules, sinó amb l'únic llenguatge que han après: amb mirades, amb gestos a vegades bruscos i, fins i tot, amb delictes. El que demanen són límits, les normes que ningú no els va imposar quan tenien dotze anys. Entre els acusats del dia hi ha un adolescent, Julián, de catorze anys, que viu sol des dels deu. El pare va abandonar la llar i la mare apareix per casa quan li ve de gust. L'única persona que li presta atenció és l'àvia, però té vuitanta-cinc anys. En aquesta situació, el comportament de Julián millora les temporades en què el cap de «la banda dels mòbils», que té atemorida la comarca, està tancat, i empitjora en l'instant que queda en llibertat.

El jutge Calatayud assegura que el que necessiten molts nois és que se'ls ofereixi una oportunitat lluny de l'ambient familiar o del barri. Són pocs els judicis en els quals no sobrevola la sala de vistes el fantasma d'una família trencada, amb greus carències econòmiques i un nivell educatiu penós. «A vegades s'hauria de condemnar els pares i no els nois», diu el magistrat. Però els delictes, al contrari que la culpa, són personals i intransferibles. S'asseuen al banc dels acusats els autors, no els responsables últims. N'hi ha que tenen serioses dificultats per a expressar-se perquè el llenguatge amb el qual han crescut és l'exabrupte, l'insult, el menyspreu o el silenci. Quan per fi troben la mà estesa d'un monitor que els imposa obligacions, alguns s'hi agafen d'una manera desesperada.

Traducció feta a partir del text

«El juez de las lecciones ejemplares».

La Vanguardia. Revista (3 novembre 2002)

<i>Conflictes socials que es dedueixen del text</i>	<i>Causes</i>	<i>Conseqüències</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Robar una motocicleta - Forçar una cabina telefònica 	<ul style="list-style-type: none"> - Manca de límits i normes - Mancances econòmiques - Nivell socioeducatiu baix - Famílies trencades 	<ul style="list-style-type: none"> - Condemnes judicials - Tasques socioeducatives

Cada resposta correcta es valorarà amb 0,33 punts. Si les sis respostes són correctes, adju-
diqueu 2 punts.

